

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Nederlandse Zorg Autoriteit
t.a.v. Mevrouw de Kogel
Manager Eerstelijnszorg

Zorginstituut Nederland
Zorg
Eerstelijnszorg
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl
T +31 (0)20 797 85 55

Datum 11 december 2023
Betreft Arene

Onze referentie
2023049458

Geachte mevrouw de Kogel,

Arene Online Huisartspraktijk is een innovatief project onder de Beleidsregel Innovatie van de NZa. Arene levert een digitaal consult bij vragen op het gebied van huisartsgeneeskundige zorg. U heeft ons gevraagd of deze zorg onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) vergoed kan worden. Het antwoord op uw vraag heeft te lang geduurd. Excuses daarvoor en dank voor uw geduld.

Conclusie

Bij de beoordeling maken we onderscheid tussen twee groepen. Voor mensen met een eigen huisarts is de eigen huisarts het eerste aanspreekpunt en valt de zorg van Arene niet onder het basispakket. Mensen die geen eigen huisarts kunnen vinden, bijvoorbeeld door schaarste, en een zorgvraag hebben, kunnen zich wenden tot een beschikbare huisarts, zowel fysiek als digitaal. De zorg aan deze groep valt wel onder de basisverzekering en heeft overeenkomsten met (medisch-noodzakelijke) situaties waarin verzekerden zich als passant bij een andere huisarts dan de eigen huisarts melden.

Overwegingen

Bij de beantwoording van uw vraag of deze zorg onder de Zvw valt, hebben we gekeken naar de functionaliteiten van het aanbod van Arene aan ONVZ verzekerden. Om goed inzicht te krijgen in het initiatief hebben we gesproken met ONVZ. Omdat Arene een vorm van huisartsenzorg levert hebben wij ook gesproken met de beroepsorganisaties LHV en NHG. In onze beoordeling spelen de kernwaarden van de huisartsenzorg zoals de beroepsgroep deze formuleert namelijk een belangrijke rol. Onze formele beoordeling doen wij aan de hand van de toepasselijke wet- en regelgeving, inhoudelijk aangevuld met het Kader Passende Zorg. Digitale zorg is een belangrijke ontwikkeling in de beweging naar passende zorg en digitale zorg wordt ook al breed toegepast in de huisartsenzorg. Bij de beoordeling of bepaalde huisartsenzorg wel of niet tot het basispakket behoort, gelden voor fysieke en digitale zorg dezelfde overwegingen.

Toelichting

Bij de beoordeling maken we, zoals we hierboven aangeven, onderscheid tussen twee groepen:

Bieden van huisartsenzorg aan verzekerden met een eigen huisarts

In Nederland is een verzekerde ingeschreven bij een huisarts. Deze huisarts vormt voor verzekerden het eerste aanspreekpunt bij zorgvragen. De eigen huisarts kan deze zorg zowel via een digitaal consult als fysiek aanbieden. Deze huisarts is 7x24 uur beschikbaar voor de ingeschreven verzekerde. Dit hoeft niet altijd de huisarts zelf te zijn. De beschikbaarheid kan ook via waarneming georganiseerd worden of via taakdelegatie aan andere zorgverleners. Initiatieven als Arene vormen een additioneel aanspreekpunt naast de eigen huisarts. Dit additionele aanspreekpunt is niet via waarneming of taakdelegatie georganiseerd en staat dus los van de eigen huisarts. Het regulier aanbieden van een extra eerste aanspreekpunt naast de eigen huisarts (of dit nu digitaal is zoals bij Arene, of fysiek), is niet wenselijk omdat dit aanbod botst met de kernwaarden van de eigen huisarts (persoonsgericht, integraal, continu in persoon en in tijd). Huisartsgeneeskundige zorg die deze kernwaarden omvat is nu juist datgene wat verzekerd is binnen de Zvw via de omschrijving 'zorg zoals huisartsen die plegen te bieden'. De vraag die ons gesteld wordt, is dan niet langer technisch, maar principiëler: heeft deze additionele functionaliteit een toegevoegde waarde binnen ons zorgstelsel? Een toegevoegde waarde zou kunnen zijn dat hiermee de werkdruk van de eigen huisarts verminderd wordt. Deze vermindering van de werkdruk is in de praktijk echter niet gebleken. In de gesprekken met de LHV en NHG kwam juist naar voren dat een additioneel aanspreekpunt los van de eigen huisarts tot ondoelmatige zorgverlening zou kunnen leiden.

Bieden van huisartsenzorg aan verzekerden zonder eigen huisarts

Het komt voor dat een verzekerde er niet in slaagt om zich in te schrijven bij een huisarts, bijvoorbeeld door schaarste. Deze verzekerden hebben dus geen eerste aanspreekpunt voor hun zorgvragen. In dergelijke gevallen moet op een andere manier een huisartsgeneeskundig aanspreekpunt gecreëerd worden door de zorgverzekeraar, redenerend vanuit diens zorgplicht. Mogelijk dat initiatieven als Arene daarbij een rol kunnen spelen. We zien hier wel overeenkomsten met (medisch-noodzakelijke) situaties waarin verzekerden zich als passant bij een andere huisarts dan de eigen huisarts melden. Verder werkt VWS aan een kader om te vast te kunnen stellen of er sprake is van schaarste.

Eerdere beoordelingen van het Zorginstituut

In het verleden heeft het Zorginstituut vergelijkbare (niet-digitale) initiatieven (SOS-arts, Care-To-Go) beoordeeld. Kort samengevat was onze conclusie steeds dat een extra aanspreekpunt naast de eigen huisarts geen toegevoegde waarde heeft voor de zorg(uitkomst) of het zorgstelsel, maar alleen gemak betekent voor de verzekerde.

In de notitie in de bijlage gaan we uitgebreider in op de argumentatie bij deze beoordeling en de achtergronden.

Zorginstituut Nederland
Zorg
Eerstelijnszorg

Datum
11 december 2023

Onze referentie
2023049458

Wij gaan ervan uit dat uw vraag hiermee beantwoord is, maar mocht u nog aanvullende vragen hebben dan kunt u natuurlijk contact opnemen met Marjolein Dijns-van der Hoek, 06 12204854.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Sjaak Wijma', written over a large, light-colored oval scribble.

Sjaak Wijma
Voorzitter Raad van Bestuur

Cc aan: ONVZ, t.a.v. Jan Berkelmans(clustermanager Zorg)

Zorginstituut Nederland
Zorg
Eerstelijnszorg

Datum
11 december 2023

Onze referentie
2023049458